

TLAČOVÉ VYHLÁSENIE ALIANCIE FAIR-PLAY

OSLOBODILI SME ZMLUVY POZEMKOVÉHO FONDU Veľké Slavkovy viac na očiach

V Bratislave, 28.4.2014

Aliancia Fair-play dnes vďaka podpore vyše stovky dobrovoľníkov zverejnila takmer polovicu zmlúv Slovenského pozemkového fondu tak, aby v nich verejnosť mohla voľne vyhľadávať. Odstránila tým bariéru, kvôli ktorej boli tieto rizikové a často škandalózne zmluvy fondu pred očami verejnosti fakticky ukryté.

„Novinári odkrývajúci kauzy Slovenského pozemkového fondu boli doteraz odkázaní na tipy. Ak ste chceli v zmluvách vyhľadávať, museli ste po každom kliku na zmluvu čakať niekedy až desiatky sekúnd, kým vám vyhľadávač dovolil pokračovať ďalej. Do každej zmluvy ste sa pritom museli pozrieť, aby ste zistili jej základný popis. Pri desiatkach tisícoch zmlúv bola ich kontrola takmer nereálna,“ povedala médiám manažérka tohto projektu Eva Vozárová.

Aliancii Fair-play rok pomáhalo vyše sto dobrovoľníkov zmluvy označovať. Vďaka ich práci teraz organizácia sprístupňuje vyše 22-tisíc zmlúv z takmer 50-tisícov, ktoré od roku 1993 Pozemkový fond uzavrel.

„Neboli sme si istí, či je možné nadchnúť dobrovoľníkov pre takúto prácu. Výsledkom sme veľmi príjemne prekvapení a dobrovoľníkom patrí obrovská vďaka. Bez nich by zmluvy ostali naďalej neprístupné,“ dodala Eva Vozárová.

Napriek pokroku je Aliancia Fair-play veľmi kritická k tomu, ako Pozemkový fond zmluvy doteraz verejnosti sprístupňuje. Okrem nezmyselných bariér vo vyhľadávaní je v takmer polovici prípadov vyčiernená informácia o cene nájmu či predaja. „Je to nezmyselné. Verejná inštitúcia tají najdôležitejšie údaje o tom, ako nakladá s verejnými zdrojmi. Nečudo, že výsledkom tejto praxe sú prípady, aké v týchto dňoch odhalil Denník N,“ doplnil analytik Aliancie Peter Kunder.

Aliancia našla v zmluvách niekoľko podivných prípadov. Napríklad pri dvoch predstaviteľoch Fondu (Jurajovi Gálovi – námestník generálneho riaditeľa do roku 2012, Jozefovi Gureckovi – člen Dozornej rady do roku 2008), dostali ich firmy do prenájmu pôdy po ich odchode z funkcie. Pôdu navyše najprv užívali so súhlasom Fondu bez akejkoľvek zmluvy a nájomné doplácali až po podpise zmlúv o mesiac neskôr. „Budeme žiadať o preverenie týchto prípadov. Zdá sa nám neuveriteľné, že Fond niekomu dovolil užívať pôdu bez zmluvných podmienok i platieb,“ objasnil Peter Kunder.

Aliancia našla i prípad bývalého člena Správnej rady Fondu Jozefa Juhása (1994 – 1999), ktorého firma získala do nájmu pozemky už počas jeho pôsobenia vo Fonde, a to na dobu neurčitú.

Počas členstva Jozefa Kubinca v Dozornej rade fondu (rok 2010) zase Fond predal pozemky martinskej firme Kantorex za 16 eur na meter štvorcový. Z zmluve sa píše, že firma získala k týmto pozemkom stavebné povolenie pre sklad! Ani nie pol roka po odchode z postu sa Kubinec stal spoluvlastníkom firmy Kantorex na veľmi krátky čas.

„Tieto, ale i veľké medializované prípady vyvolávajú vážne pochybnosti o tom, ako Fond dlhodobo hospodári s verejnými prostriedkami. Žiadame zodpovedných o hĺbkový audit vo Fonde, vyvodenie opatrení, ktoré zabránia machináciám a zavedenie systému dôsledného a užívateľsky použiteľného spôsobu zverejňovania zmlúv Fondu a ich popisných údajov.“ Uzavrela programová riaditeľka Aliancie Zuzana Wienk.

Zmluvy Slovenského pozemkového fondu sú k dispozícii na:

- <http://pozemky.fair-play.sk> – na prezeranie, vyhľadávanie + stiahnutie
- <http://datanest.fair-play.sk/datasets/82> - na prezeranie, vyhľadávanie, stiahnutie + API (posledné dve iba pre registrovaných používateľov)
- http://pozemky.fair-play.sk/docs/zmluvy_SPF_1993_2014.xls - na stiahnutie vo formáte XLS (otvoríte v Exceli)

Linky na zmluvy z popísaných prípadov:

Ing. Jozef Kubinec – člen dozornej rady PF (09.03.2010 - 19.10.2010). PF predáva pozemok firme Kantorex s.r.o. Kubinec sa stáva jej konateľom a cez firmu Progeonet s.r.o i jej spoluvlastníkom od 3.2.2011 do 14.7.2011.

http://46.231.96.103:3000/zmluvy/kupna/2010/zmluva_1004573.pdf

Jozef Juhás – člen Správnej rady PF (20.07.1994 - 22.09.1999) a spoločník firmy Rastlinná výroba s.r.o (26.5.1995 – dodnes). Firma získava v roku 1996 prenájom 118 hektárov na dobu neurčitú.

http://46.231.96.103:3000/zmluvy/najomne/1996/zmluva_0002578.pdf

Juraj Gál – bol námestníkom PZ do 11.5.2012. Po odchode z Fondu zakladá firmy Kolchoz s.r.o. a Jurmi Agro s.r.o. PF dáva firme Kolchoz do prenájmu takmer 20 hektárov pôdy 5.1.2013 a firme Jurmi Agro 17.12.2013 takmer 5 hektárov pôdy. V oboch prípadoch zmluvy uvádzajú, že firmy pozemky užívajú už mesiace pred uzavretím zmluvy so súhlasom Fondu.

<http://46.231.96.103:3000/zmluvy/najomne/2013/6-49.pdf>

<http://46.231.96.103:3000/zmluvy/najomne/2013/2-34.pdf>

Jozef Gurecka – bol členom dozornej rady PF (24.01.2007 - 16.01.2008). 2.2.2011 dostala jeho firma Poles s.r.o. do prenájmu 128 hektárov pôdy. Pôdu však užívala bez akejkoľvek zmluvy so súhlasom Fondu od 1.1.2010.

http://46.231.96.103:3000/zmluvy/najomne/2011/zmluva_1005718.pdf

Projekt podporili:

Projekt bol podporený Islandom, Lichtenštajnskom a Nórskom prostredníctvom Programu Aktívne občianstvo a inklúzia, ktorý realizuje Nadácia Ekopolis v spolupráci s Nadáciou pre deti Slovenska a SOCIA – nadácia pre sociálne zmeny.